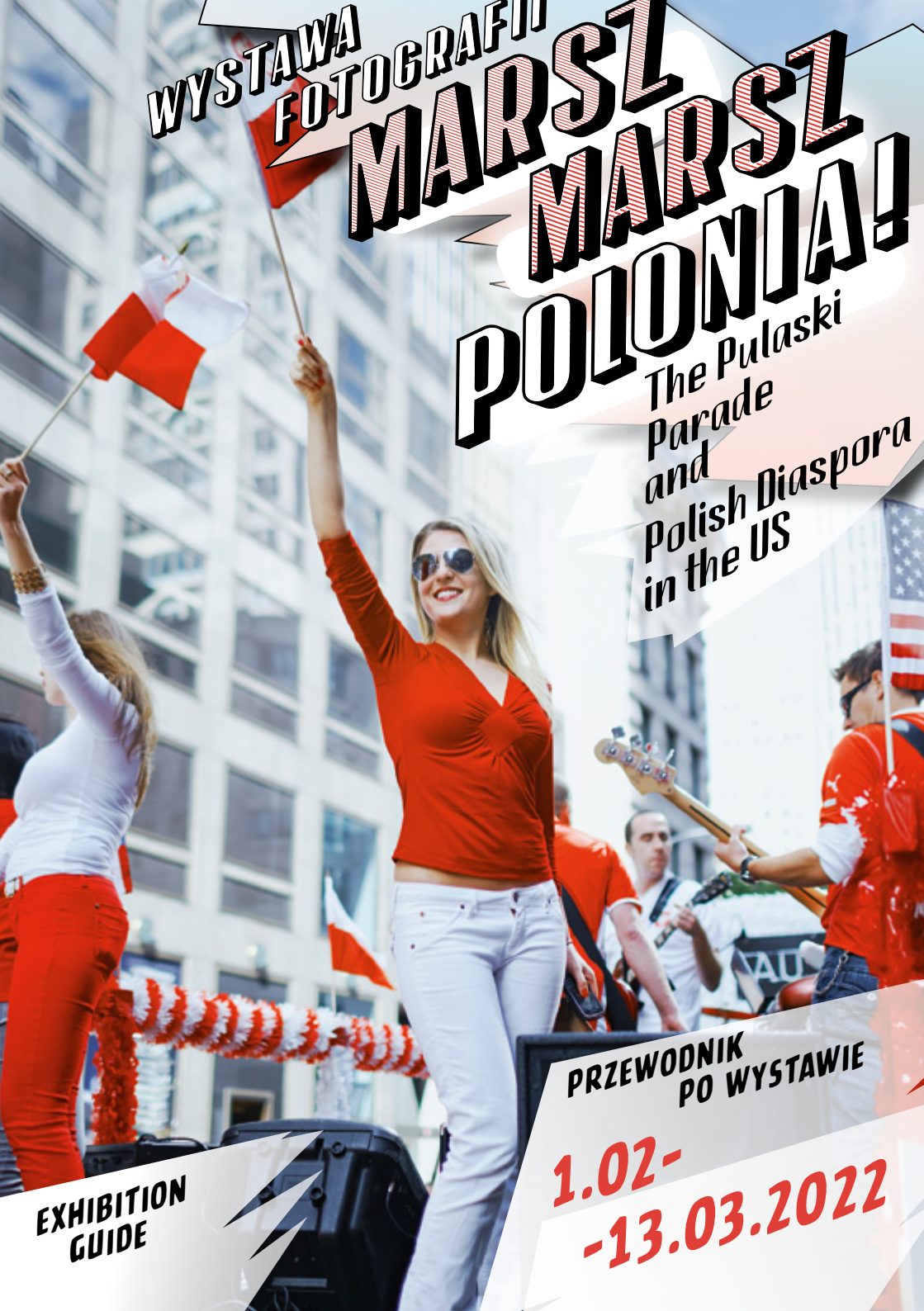

WYSTAWA
FOTOGRAFII

MARŚ! MARŚ! POLONIA!

The Pulaski
Parade
and
Polish Diaspora
in the US

EXHIBITION
GUIDE

PRZEWODNIK
PO WYSTAWIE

1.02-
-13.03.2022

March March, Polonia!, organized by the Consulate General of the United States of America in Krakow, presents the Polish diaspora as seen through the lens of the most prominent Polish and American photographers from the early 20th century to the present day.

Of all the various creative disciplines, photography is known as one of the most democratic. Although it was born in Europe, it owes its dynamic development in the second half of the 19th century, and subsequent entry into mass circulation, to an American invention. In 1888, George Eastman patented rolled photographic film and introduced a new type of camera—the Kodak—thanks to which photography became widely available. Through photography, we have witnessed the evolution of modern history in the United States: the Civil War, the arrival of immigrants on America's shores, and ultimately, the transmission back to Earth of images of man's first steps on the moon. All these events have been etched into our memories in the form of powerful photographic images.

One chapter of this history is the story of the Polish community in the United States, which is presented in *March March, Polonia* through six photographic series. Varying in genre and era, and made over the course of a century, these works describe select moments and scenes from the Polish community in America, with the famous Pulaski Parade in New York forming the leitmotif of the exhibition.

The oldest documents are portrait photographs of immigrants from the early 20th century. This ethnically complex group originating from Central Europe finds itself in the melting pot of America but it does not merge completely, leaving a Polish trace visible throughout subsequent generations in their culture, customs, memorabilia, and above all, in the annual parade, which features a multicolored procession of Polishness. All this has been documented through both professional and amateur photography. In turn, its contemporary face is shown by the photographs of the respected artist and photojournalist, Michał Szlaga.

The everyday life of the Polish community in the 1970s and 1980s, on the eve of the restoration of democratic order in Poland, is documented in the monumental *Sociological Record* by the renowned artist Zofia Rydet. The tradition of humanist photography is referred to in Joseph Jaworski's series *Panna Maria*, in which the author looks at the rural community of one of the oldest Polish enclaves in the United States. The exhibition culminates with the works of Allan Sekula, who was one of the world's most prominent photographers working at the intersection of conceptual art, political activism, and social documentary. The featured 2007 and 2008 works by Sekula, an American artist with Polish roots, were taken in Chicago, the capital of Polish America.

Wystawa *Marsz, marsz, Polonia!*, zrealizowana z inicjatywy Konsulatu Generalnego USA w Krakowie, przedstawia polską diasporę widzianą poprzez obiektyw najwybitniejszych fotografów polskich i amerykańskich od początku XX wieku do czasów nam współczesnych.

Spośród różnych dyscyplin twórczych fotografia szczyli się dziś opinią jednej z najbardziej demokratycznych. Chociaż narodziła się w Europie, swój dynamiczny rozwój w drugiej połowie XIX wieku, a potem wejście w obieg masowy zawdzięcza amerykańskiemu wynalazkowi. W 1888 roku George Eastman opatentował zwijaną błonę fotograficzną i wprowadził na rynek nowy typ aparatu — kamerę Kodak — dzięki któremu fotografowanie stało się powszechnie dostępne. Jak żadne inne medium fotografia towarzyszy więc nowoczesnej historii Stanów Zjednoczonych: dokumentując wojnę secesyjną, portretując przybijających do wybrzeża Ameryki imigrantów, czy wreszcie przekazując na Ziemię obrazy pierwszych kroków człowieka na Księżycu. Wszystkie te wydarzenia zapisały się w naszej pamięci pod postacią silnych obrazów fotograficznych.

Jednym z rozdziałów tej historii są dzieje polskiej społeczności w Stanach Zjednoczonych. Prezentujemy je poprzez sześć różnych gatunkowo i wykonanych na przestrzeni stulecia cykli fotograficznych.

Najstarszym dokumentem są portretowe fotografie imigrantów z początków XX wieku. Skomplikowana etnicznie grupa pochodząca z Europy Środkowej trafia do amerykańskiego tygla („melting pot”), jednak nie roztopia się w nim całkowicie, a polski ślad widoczny jest w kolejnych pokoleniach w kulturze, obyczajach, pamiątkach, a nade wszystko w dorocznej paradzie, którą maszeruje wielobarwny korowód polskich typów. Słynna nowojorska Parada Pułaskiego jest motywem przewodnim wystawy. Z kolei współczesne oblicze parady ukazują fotografie cenionego artysty i fotoreportera Michała Szlaga.

Codzienne życie Polonii w latach 1970. i 1980., w przededniu przywrócenia ładu demokratycznego w Polsce, dokumentują prace wybitnej artystki Zofii Rydet z jej monumentalnego *Zapisu socjologicznego*. Do tradycji fotografii humanistycznej nawiązuje natomiast cykl Josepha Jaworskiego *Panna Maria*, w którym autor przygląda się wiejskiej społeczności jednej z najstarszych polskich enklaw w Stanach Zjednoczonych. Artystyczną puentą wystawy są zaś wykonane w 2007 i 2008 roku, w Chicago — stolicy polskiej Ameryki — prace Allana Sekuli, amerykańskiego twórcy o polskich korzeniach, jednego z najwybitniejszych światowych fotografów działających na styku sztuki konceptualnej, aktywizmu politycznego i dokumentu społecznego.

Pulaski Parade. A Collection of Archival Photographs.

Photographs from Getty Images and Alamy, as well as from the public domain; selected and edited by Marta Bogdańska, 2021.

In 1929, the United States Congress named October 11th General Pulaski Memorial Day. These archival photographs provide a glimpse into the long tradition of the Pulaski Parade, the first of which was held in 1936 along Fifth Avenue in New York City. It has passed through the streets of New York City eighty-three times and has been cancelled only twice in its history, in 2001 and 2020. This selection of photos also depicts the crowds of Pulaski Day celebrations held in other American cities, along with their many unique participants. For example, President John F. Kennedy famously gave a speech during the parade in Buffalo on October 14, 1962, which attracted hundreds of thousands of people. Excerpts from this speech accompany the photographs.

Bettmann via Getty Images

Parada Pułaskiego. Zbiór fotografii archiwalnych.

Wybór i opracowanie Marta Bogdańska, 2021; wykorzystano fotografie z zasobów agencji Getty Images, Alamy oraz z domeny publicznej.

W 1929 roku Kongres amerykański ustanowił 11 października Dniem Pamięci Generała Pułaskiego. Archiwalne fotografie przybliżają długoletnią tradycję Parady Pułaskiego, której pierwsza edycja odbyła się w 1936 roku na Piątej Alei w Nowym Jorku. Aż osiemdziesiąt trzy razy przeszła ona ulicami tego miasta. Odwołano ją tylko dwa razy w historii: w 2001 oraz 2020 roku. Zdjęcia przedstawiają również tłumne manifestacje z okazji dnia Pułaskiego odbywające się w innych amerykańskich miastach oraz ich wielu wyjątkowych uczestników. W historii zapisało się w szczególności wystąpienie prezydenta Johna F. Kennedy'ego 14 października 1962 roku, podczas kilkuset tysięcznej parady w Buffalo. Jego fragmenty towarzyszą fotografiom.

Michał Szlaga
74th Pulaski Parade, Manhattan, 2011

Michał Szlaga (b. 1978) is the author of extensive documentary projects depicting the various landscapes of Poland's transformation. His best known works are a series devoted to the demolition of the Gdańsk shipyard—the birthplace of the Solidarity movement. Szlaga's interest in various aspects of contemporary Polishness and his talent as a portraitist are combined in his photographs taken during the 2011 Pulaski Parade in New York. The images show both participants and observers of the parade, depicting the festive embodiment of the Polish diaspora against the backdrop of the multicultural metropolis, complete with various historical and pop cultural clichés of Polishness. "I photographed the Polish king"—this is how the artist recalled his experience of the New York parade in the title of one of his exhibitions.

Michał Szlaga
74-ta Parada Pułaskiego, Manhattan, 2011

Michał Szlaga (ur. 1978) jest autorem obszernych projektów dokumentalnych ukazujących różne krajobrazy polskiej transformacji. Spośród nich najbardziej znany jest cykl poświęcony losom rozbórki Stoczni Gdańskiej — miejscu narodzin ruchu Solidarności. Zainteresowanie Szlaga różnymi przejawami współczesnej polskości oraz talent portrecisty łączą się w fotografiach wykonanych w 2011 roku podczas Parady Pułaskiego w Nowym Jorku. Zdjęcia ukazują zarówno uczestników, jak i obserwatorów Parady, przedstawiając odświeżone wcielenie Polonii na tle multikulturowej metropolii oraz żywotność różnych historycznych i popkulturowych klisz polskości. *Fotografowałem polskiego króla* — tak wspominał artysta doświadczenie nowojorskiej parady w tytule jednej ze swoich wystaw.

Augustus F. Sherman
Ellis Island Portraits, 1904–1924

Courtesy of the Ellis Island National Museum of Immigration,
New York.

Augustus F. Sherman (1865–1925) worked for more than thirty years at the Immigration Office located on Ellis Island, adjacent to Manhattan. A talented photographer, Sherman took over 200 group and individual portraits of European immigrants arriving to the United States. His photographs depict a rich, multicultural blending of humanity, originating as emigrants from across Europe, with the Polish being treated conventionally since the Polish state did not formally exist during this time. Sherman depicts the families quite freely; from the images we can guess that not only Polish, but also Hungarian, Russian, and Jewish faces are shown in this collection.

Augustus F. Sherman
Portrety z Ellis Island, 1904–1924

Fotografie dzięki uprzejmości Ellis Island National Museum of
Immigration w Nowym Jorku.

Augustus F. Shermana (1865–1925) pracował przez ponad trzydzieści lat w Urzędzie Imigracyjnym, mieszczącym się na położonej blisko Manhattanu wyspie Ellis Island. Jako utalentowany fotoamator wykonał ponad 200 portretów grupowych i indywidualnych przybywającym do Stanów Zjednoczonych europejskim imigrantom. Jego fotografie przedstawiają bogatą, wielokulturową mieszankę typów ludzkich, emigrantów pochodzących z terenów Polski, ale traktowanych umownie, gdyż państwo polskie w tym czasie nie istniało. Sherman kwalifikuje więc portretowane rodziny dość swobodnie, a my możemy się domyślać w tym zbiorze nie tylko twarzy polskich lecz również węgierskich, rusińskich, czy żydowskich.

Zofia Rydet
From the series *Sociological Record*, 1979/1989

Courtesy of the Zofia Rydet Foundation in Kraków.

Zofia Rydet (1911–1997), one of the most important Polish photographers of the 20th century, spent almost twenty years creating her famous *Sociological Record*—an intimate photographic portrait of Polish society captured against the backdrop of residential interiors. She continued this project during two visits to New York City in the late 1970s and 1980s. Rydet took these photographs in the characteristic style of her *Record*, using a flash and placing the models in front of the camera lens. Thanks to her approach we can literally and metaphorically visit Polish Americans and see how they lived, witness what souvenirs and traces of their homeland they brought or gathered in the space of their new homes and workplaces.

Zofia Rydet
Z cyklu *Zapis socjologiczny*, 1979/1989

Fotografie udostępnione przez Fundację im. Zofii Rydet w Krakowie.

Zofia Rydet (1911–1997), jedna z najważniejszych polskich fotografek XX wieku, przez prawie dwadzieścia lat tworzyła swój słynny *Zapis socjologiczny* — intymny portret fotograficzny polskiego społeczeństwa, uchwycony na tle wnętrza mieszkalnych. Ten projekt kontynuowała także podczas dwóch wizyt w Nowym Jorku pod koniec lat 1970. i 1980. Czarno-białe zdjęcia Rydet wykonała w charakterystycznym dla *Zapisu* stylu, z użyciem flesza i z umieszczeniem modeli na wprost obiektywu aparatu. Dzięki takiemu ujęciu możemy dosłownie i w przenośni odwiedzić polskich Amerykanów, zobaczyć jak żyli, jakie pamiątki i ślady ojczyzny zgromadzili w przestrzeni swoich mieszkań i miejsc pracy.

Alex and Rosie Dugl with visiting daughter

Joseph Jaworski
Panna Maria: An Image of Polish Texans,
1987–1989

Joseph Jaworski's photographic series is a classic example of humanistic photojournalism. Together with the artist, we visit a small Texan town founded in the middle of the 19th century by Poles coming from Silesia, under the guidance of the Franciscan Leopold Moczygemba. Panna Maria—the oldest Polish settlement in the United States—is a symbol of the resilience of Polish culture, proof of the vitality of the Polish community and their attachment to their faith. In 1991, Jaworski published a book with depictions of the descendants of the Polish immigrants, who still maintain their Polish-sounding surnames and are faithful to their church traditions while simultaneously existing as typical Texans.

Community project of renovating a hall

Joseph Jaworski
Panna Maria: Portret polskich Teksańczyków,
1987–1989

Cykl zdjęć Josepha Jaworskiego utrzymany jest w klasycznym stylu fotoreportażu humanistycznego. Wraz z fotografem zwiedzamy teksańską wioskę założoną w połowie XIX wieku przez pochodzących ze Śląska Polaków pod kierunkiem franciszkanina Leopolda Moczygembę. Panna Maria — najstarsza polska osada na terenie Stanów Zjednoczonych — jest symbolem trwałości polskiej kultury, dowodem żywotności Polonii i przywiązania do religii. Fotografie Jaworskiego zostały opublikowane w wydanej w 1991 roku książce. Przedstawiają potomków polskich emigrantów, którzy wciąż noszą swojsko brzmiące nazwiska i pozostają wierni tradycjom kościelnym, a jednocześnie toczą życie typowe dla teksańskich rodzin farmerskich.

Allan Sekula

Members of the Ladies Auxiliary of the Polish Army Veterans Association of America, May 3 Constitution Day Parade. Chicago, 2008, 2009; Polish Metalhead, "Taste of Polonia" Festival, Chicago, September 2007, 2007–2009

© Muzeum Sztuki, Łódź; exhibition copies

These photographs by distinguished American photographer, filmmaker, and theorist Allan Sekula (1951–2013), come from the series *Polonia and Other Novels* (2007–2009), which was done for exhibitions at the Renaissance Society in Chicago and the Zachęta National Gallery of Art in Warsaw. Both series were done in Chicago during various Polonia celebrations and depict their subjects in a deeply nuanced way. Because of his Polish roots—his father came from Poland which created, for Sekula, broader economic and social implications—he was interested in how Polish identity found its way into contemporary globalised culture and politics. From the festive crowd, he was able to sensitively extract figures with particular and subtle expressions. He was convinced that the history and image of a community are also expressed through the fate of the individual.

Allan Sekula

Członkinie Korpusu Pomocniczego Pań przy Stowarzyszeniu Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, parada z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Chicago, 2008, 2009; Polski metal, Festiwal „Taste of Polonia”, Chicago, wrzesień 2007, 2007–2009

© Muzeum Sztuki, Łódź; kopie ekspozycyjne

Dwie fotografie Allana Sekuli (1951–2013), wybitnego amerykańskiego fotografa, filmowca i teoretyka, pochodzą z cyklu *Polonia i inne powieści* (2007–2009), zrealizowanego na wystawy artysty w Renaissance Society w Chicago oraz w warszawskiej Zachęcie. Obie powstały w Chicago podczas różnych świąt polonijnych i ukazują ich uczestników ze szczególnej perspektywy. Sekula podąża tu za swoimi polskimi korzeniami — z Polski pochodził jego ojciec — ale jego spojrzenie ma szerszy kontekst ekonomiczny i społeczny. Interesuje go jak polonijna tożsamość odnajduje się na tle współczesnej, zglobalizowanej kultury oraz polityki. Z odświeżonego tłumu wyławia wrażliwym okiem postaci o szczególnej i nieoczywistej ekspresji. Historia i obraz wspólnoty wyraża się w jego przekonaniu również w takich właśnie, indywidualnych losach ludzkich.

MARSZ, MARSZ, POLONIA!

The Pulaski Parade and Polish Diaspora in the US

Wystawa fotografii / Photography Exhibition

1.02.–13.03.2022

Centrum Kultury AGORA

Ul. Serbska 5a, Kraków

Kuratorzy / curators: Łukasz Gorczyca, Adam Mazur

Producentka / production: Marta Bogdańska

Autorzy tekstów / texts: Łukasz Gorczyca, Adam Mazur

Tłumaczka / translation: Kathryn Zazenski

Organizatorzy / Organisers:

Konsulat Generalny USA w Krakowie

Centrum Kultury AGORA

Fundacja "BLOK"

KONSULAT
GENERALNY
USA W KRAKOWIE

**FUNDACJA
BLOK**